

Brabantse burgers in beeld 2023

Bijlage tabellenboek A: uitsplitsing per COROP regio

Brabantse burgers in beeld 2023

Bijlage tabellenboek A: uitsplitsing per COROP regio

I. van Roover PhD

S. Hansen MSc

D. van de Ven MSc

M. van der Haar PhD

Colofon

Het PON & Telos heeft dit onderzoek verricht in opdracht van

Provincie Noord-Brabant

Auteur(s)

I. van Roovert PhD
S. Hansen MSc
D. van de Ven MSc
M. van der Haar PhD

Foto

Nationale Beeldbank

Publicatienummer

23021-1

Datum

april 2023

© 2023 Het PON & Telos

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij Het PON & Telos. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.

Vermenigvuldiging en publicatie in een andere vorm dan dit rapport is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van Het PON & Telos. Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan Het PON & Telos geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

Meer informatie

www.hetpon-telos.nl

Resultaten uitgesplitst per COROP regio

In dit tabellenboek worden de resultaten van de burgerperspectief meting 2023 uitgesplitst en per COROP regio weergegeven. Respondenten hebben de vier cijfers van hun postcode ingevuld in de vragenlijst en op basis van deze postcodes zijn de COROP regio's gevormd¹. Echter, niet alle respondenten hebben een geldige postcode ingevuld waardoor niet alle respondenten in een COROP regio ingedeeld konden worden. In totaal konden er 1545 respondenten meegenomen worden in dit tabellenboek ten opzichte van 1561 respondenten in het algemene rapport.

Getoetst is of de resultaten in de betreffende COROP regio afwijkt ten opzichte van de andere regio's. In de tabellen worden significante verschillen tussen de COROP regio's aangeduid met **blauw (hoger)** en **grijs (lager)**. Elke COROP regio is apart getoetst ten opzichte van de andere regio's, bij een significant resultaat betekent dit dat de betreffende regio significant verschilt ten opzichte van de andere regio's.

¹De tabel 'Gebieden in Nederland 2022' van het Centraal Bureau voor de Statistiek is hiervoor gebruikt (<https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/85067NED/table>).

Inhoudsopgave

Algemeen	3
Het geluksgevoel van Brabanders	3
Wat gaat er (niet) goed in Brabant?	4
De overheid	6
Gezonde en veilige leefomgeving	7
Gezondheid	7
Veiligheid, ondermijning en vertrouwen	7
Energietransitie en klimaatproof Brabant	10
Klimaatverandering en landbouw in Brabant	10
Duurzame verstedelijking, vitaal platteland en mobiliteit	12
Duurzame verstedelijking	12
Mobiliteit	13
Duurzame concurrerende economie	14
Vertrouwen in economie	14
Aanpassen aan nieuwe competenties en een leven lang leren	14
Beschikbaarheid goed personeel	14

Algemeen

Het geluksgevoel van Brabanders

Tabel 1 Perspectief van Brabanders – Geluksgevoel (gemiddelde score)

	n	Noordoost Brabant	Midden Brabant	Zuidoost Brabant	West Brabant
Hoe gelukkig voel je je?	1545	7,5	7,4	7,4	7,5

Wat gaat er (niet) goed in Brabant?

Tabel 2 Op welke terreinen vind je dat het goed gaat in Brabant?
Je mag maximaal drie antwoorden aanklikken (n=1545, %)

	Noordoost Brabant	Midden Brabant	Zuidoost Brabant	West Brabant
Werkgelegenheid	29	27	32	26
Wetenschap, technologie en innovatie	19	18	26	13
Natuur(landschap)	11	14	10	18
Ondernemers en economisch klimaat	13	10	12	9
Manier van samenleven (normen en waarden)	12	8	10	10
Kunst en cultuur	10	12	6	11
Mobiliteit (openbaar vervoer en wegen)	10	9	10	12
Onderwijs	7	9	10	12
(Gezondheids)zorg	7	4	7	9
Digitalisering	6	7	9	8
Armoede	1	3	3	3
Politiek en bestuur	2	2	2	2
Criminaliteit en veiligheid	4	3	4	3
Terrorisme	2	3	2	1
Huisvesting	3	1	2	3
Waterproblematiek (watertekort)	6	5	3	3
Milieuproblemen (bodem, water en lucht)	2	2	2	2
Klimaatverandering (CO2 uitstoot, opwarming van de aarde, extremere weersomstandigheden)	2	2	3	1
Transitie van de landbouw (verduurzaming, natuur inclusief)	0	2	3	1
Transitie van het voedselsysteem (eiwittransitie, lokale producten, verspilling)	3	1	1	4
Dierenwelzijn	5	4	4	6
Energie(winning)	4	8	5	5
Integratie van minderheden (vluchtelingen en migranten)	5	2	5	4
Anders	0	0	0	0
Geen van deze	6	6	8	8
Dat weet ik niet	20	24	17	20

Tabel 3 Op welke terreinen liggen volgens jou op dit moment de grootste uitdagingen voor Brabant? Je mag maximaal drie antwoorden aanklikken (n=1545, %)

	Noordoost Brabant	Midden Brabant	Zuidoost Brabant	West Brabant
Huisvesting	38	45	43	35
Criminaliteit en veiligheid	31	35	33	38
(Gezondheids)zorg	22	24	18	19
Armoede	17	27	18	18
Integratie van minderheden (vluchtelingen en migranten)	14	11	18	19
Manier van samenleven (normen en waarden)	19	18	14	21
Werkgelegenheid	5	4	4	9
Ondernemers en economisch klimaat	3	3	2	2
Politiek en bestuur	6	5	6	7
Onderwijs	7	6	6	4
Wetenschap, technologie en innovatie	3	3	4	1
Digitalisering	2	2	1	1
Terrorisme	2	3	2	2
Mobiliteit (openbaar vervoer en wegen)	9	9	8	11
Waterproblematiek (watertekort)	4	3	4	3
Milieuproblemen (bodem, water en lucht)	12	16	15	12
Klimaatverandering (CO2 uitstoot, opwarming van de aarde, extremere weersomstandigheden)	16	14	17	18
Transitie van de landbouw (verduurzaming, natuur inclusief)	14	11	14	11
Transitie van het voedselsysteem (eiwittransitie, lokale producten, verspilling)	3	3	2	2
Natuur(landschap)	6	7	10	6
Dierenwelzijn	5	5	6	1
Energie(winning)	9	11	8	7
Kunst en cultuur	1	0	1	2
Anders	2	1	2	1
Geen van deze	0	0	0	0
Dat weet ik niet	8	6	8	7

De overheid

Tabel 4 In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stellingen? (%)

		(Helemaal) eens	Noch eens, noch oneens	(Helemaal) oneens
De overheid doet onvoldoende voor mensen zoals ik (n=1399)	Noordoost Brabant	44	32	23
	Midden Brabant	44	30	26
	Zuidoost Brabant	44	35	21
	West Brabant	44	35	21
Mensen zoals ik hebben geen enkele invloed op wat de overheid doet (n=1416)	Noordoost Brabant	56	25	19
	Midden Brabant	61	22	17
	Zuidoost Brabant	64	23	13
	West Brabant	59	26	15
De meest politici zijn bekwame mensen die weten wat ze doen (n=1390)	Noordoost Brabant	21	29	50
	Midden Brabant	18	35	47
	Zuidoost Brabant	16	30	54
	West Brabant	16	34	49
Kamerleden en ministers geven niet veel om wat mensen zoals ik denken (n=1399)	Noordoost Brabant	53	28	18
	Midden Brabant	53	26	21
	Zuidoost Brabant	57	29	14
	West Brabant	50	28	21
Ik word voldoende betrokken bij de veranderingen in mijn omgeving (n=1383)	Noordoost Brabant	21	39	40
	Midden Brabant	26	38	36
	Zuidoost Brabant	15	43	41
	West Brabant	16	46	38
Een maatschappelijke discussie waarin verschillende meningen uit de samenleving over belangrijke vraagstukken aan bod komen, kan het democratisch proces versterken (n=1342)	Noordoost Brabant	60	34	6
	Midden Brabant	54	37	8
	Zuidoost Brabant	59	32	9
	West Brabant	51	42	8

Gezonde en veilige leefomgeving

Gezondheid

Tabel 5 In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stellingen?(%)

		(Helemaal) eens	Noch eens, noch oneens	(Helemaal) oneens	Weet niet/ geen mening
Ik heb er vertrouwen in dat ik in de huidige Brabantse samenleving gezond oud kan worden (n=1506)	Noordoost Brabant	51	29	13	7
	Midden Brabant	48	36	11	5
	Zuidoost Brabant	45	34	14	8
	West Brabant	52	36	10	2
Ik heb er vertrouwen in dat de volgende generatie in de Brabantse samenleving gezond oud kan worden (n=1506)	Noordoost Brabant	39	34	17	10
	Midden Brabant	39	39	15	7
	Zuidoost Brabant	35	35	20	10
	West Brabant	40	40	16	4
Ik maak me zorgen over de luchtkwaliteit in mijn leefomgeving (n=1514)	Noordoost Brabant	36	27	31	6
	Midden Brabant	38	31	29	2
	Zuidoost Brabant	43	27	24	6
	West Brabant	38	30	27	5

Veiligheid, ondermijning en vertrouwen

Tabel 6 In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stellingen?(%)

		(Helemaal) eens	Noch eens, noch oneens	(Helemaal) oneens
Ik maak me zorgen over (drugs)criminaliteit in Brabant (n=1465)	Noordoost Brabant	68	19	13
	Midden Brabant	78	14	8
	Zuidoost Brabant	64	20	17
	West Brabant	71	17	12
Ik maak me zorgen over cybercriminaliteit (n=1467)	Noordoost Brabant	66	25	9
	Midden Brabant	74	19	7
	Zuidoost Brabant	68	20	12
	West Brabant	68	23	9
Ik maak me zorgen over de bedreigingen en geweld tegen o.a. hulpverleners, ordehandhavers, bestuurders en volksvertegenwoordigers (n=1475)	Noordoost Brabant	84	12	4
	Midden Brabant	86	11	3
	Zuidoost Brabant	78	13	9
	West Brabant	79	17	5

Tabel 7 Perspectief van Brabanders – Vertrouwen in de overheid (%)

		(Helemaal) eens	Noch eens, noch oneens	(Helemaal) oneens
Ik heb vertrouwen in de medemens (n=1433)	Noordoost Brabant	61	31	8
	Midden Brabant	54	37	9
	Zuidoost Brabant	56	32	12
	West Brabant	50	38	12
Ik heb vertrouwen in de nationale overheid (n=1415)	Noordoost Brabant	24	32	45
	Midden Brabant	26	29	45
	Zuidoost Brabant	18	33	50
	West Brabant	25	35	40
Ik heb vertrouwen in politie en justitie (n=1420)	Noordoost Brabant	45	29	26
	Midden Brabant	45	31	24
	Zuidoost Brabant	42	30	27
	West Brabant	48	31	21
Ik heb vertrouwen in de manier waarop mijn gemeente wordt bestuurd (n=1389)	Noordoost Brabant	39	41	20
	Midden Brabant	39	38	23
	Zuidoost Brabant	35	40	25
	West Brabant	44	37	19
Ik heb vertrouwen in het functioneren van de Brabantse overheid (n=1358)	Noordoost Brabant	34	46	20
	Midden Brabant	38	43	20
	Zuidoost Brabant	31	46	23
	West Brabant	41	44	15

Tabel 8 Wrijving tussen groepen in Brabant volgens Brabanders – hoe hoger hoe meer wrijving (gemiddelde score)

Gemiddelde mate van wrijving*	Noordoost Brabant	Midden Brabant	Zuidoost Brabant	West Brabant
Mensen die het in dit land voor het zeggen hebben en de rest van de bevolking (n=1331)	6,6	6,7	6,8	6,8
Mensen met en zonder een migratieachtergrond (n=1318)	6,0	5,9	6,0	6,1
Mensen met een verschillende politieke voorkeur (n=1316)	6,0	5,9	5,8	6,0
Verskillende religieuze groeperingen (n=1323)	5,7	5,7	5,8	6,0
Agrariërs en niet agrariërs (n=1311)	5,7	5,7	5,5	5,6
Arme en rijke mensen (n=1340)	5,9	6,3	6,1	6,0
Hoog- en laagopgeleiden (n=1334)	5,5	5,7	5,6	5,7
Werkgevers en werknemers (n=1324)	4,9	5,2	5,0	5,1
Ouderen en jongeren (n=1354)	5,1	5,3	5,1	5,4
Zieken en gezonde mensen (n=1332)	4,8	4,9	4,9	4,9

* (Gemiddeld cijfer, 1 is “helemaal geen wrijving” en 10 is “zeer veel wrijving”).

Energietransitie en klimaatproof Brabant

Klimaatverandering en landbouw in Brabant

Tabel 9 In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stellingen?(%)

		(Helemaal) eens	Noch eens, noch oneens	(Helemaal) oneens	Weet niet/geen mening
Ik maak me zorgen over het klimaat (n=1514)	Noordoost Brabant	48	29	17	6
	Midden Brabant	53	29	17	2
	Zuidoost Brabant	50	27	19	4
	West Brabant	48	29	19	3
Ik heb er vertrouwen in dat we in de toekomst voldoende kunnen besparen op energie-verbruik (n=1514)	Noordoost Brabant	43	32	18	7
	Midden Brabant	46	30	19	4
	Zuidoost Brabant	42	33	16	9
	West Brabant	43	31	20	7
Ik heb er vertrouwen in dat de overgang naar het gebruik van duurzame energiebronnen (zon, wind, waterkracht, biomassa en bodem- en buitenluchtwarmte) snel genoeg gaat (n=1514)	Noordoost Brabant	33	31	29	8
	Midden Brabant	28	39	27	6
	Zuidoost Brabant	28	34	28	10
	West Brabant	33	36	24	7

Tabel 10 In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stelling?(n=1514, %)

		(Helemaal) eens	Noch eens, noch oneens	(Helemaal) oneens	Weet niet/geen mening
Ik heb vertrouwen in de overgang van Brabant naar duurzame landbouw (o.a. terugdringen van uitstoot broeikasgassen en de omvang van de veehouderij, duurzaam produceren)	Noordoost Brabant	27	41	23	9
	Midden Brabant	29	44	19	9
	Zuidoost Brabant	30	38	22	10
	West Brabant	32	41	17	10

Tabel 11 In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stelling?(n=1514, %)

		(Helemaal) eens	Noch eens, noch oneens	(Helemaal) oneens	Weet niet/ geen mening
Ik heb er vertrouwen in dat de overgang naar een circulaire economie (hergebruik van materialen, afval scheiden, gebruik plastic materiaal beperken) snel genoeg gaat	Noordoost Brabant	32	36	26	6
	Midden Brabant	30	40	26	5
	Zuidoost Brabant	34	28	28	9
	West Brabant	28	38	28	6

Tabel 12 In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stelling?(%)

		(Helemaal) eens	Noch eens, noch oneens	(Helemaal) oneens	Weet niet/ geen mening
Door de keuzes die ik maak, kan ik helpen klimaatverandering tegen te gaan (n=1508)	Noordoost Brabant	51	28	14	7
	Midden Brabant	54	31	9	5
	Zuidoost Brabant	47	32	13	8
	West Brabant	51	34	10	5
De overheid moet bereid zijn veel te besteden om ervoor te zorgen dat iedereen in Nederland mee kan doen met het verduurzamen van de eigen woning (n=1508)	Noordoost Brabant	73	18	5	5
	Midden Brabant	72	17	6	5
	Zuidoost Brabant	69	20	6	5
	West Brabant	72	18	6	4
Iedereen in de Brabantse samenleving, waaronder ikzelf, is verantwoordelijk om bij te dragen aan stikstofreductie (n=1508)	Noordoost Brabant	54	23	15	8
	Midden Brabant	54	27	14	6
	Zuidoost Brabant	56	24	14	6
	West Brabant	53	29	12	6

Duurzame verstedelijking, vitaal platteland en mobiliteit

Duurzame verstedelijking

Tabel 13 In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stelling?(%)

		(Helemaal) eens	Noch eens, noch oneens	(Helemaal) oneens	Weet niet/ geen mening
Ik maak me zorgen over het tekort aan betaalbare koopwoningen voor starters in Brabant (n=1506)	Noordoost Brabant	74	17	5	5
	Midden Brabant	75	18	4	3
	Zuidoost Brabant	78	13	5	4
	West Brabant	73	19	6	2
Ik maak me zorgen over het tekort aan sociale huurwoningen in Brabant (n=1506)	Noordoost Brabant	75	13	6	6
	Midden Brabant	72	17	8	3
	Zuidoost Brabant	75	12	9	4
	West Brabant	68	20	9	3

Tabel 14 In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stelling?(%)

		(Helemaal) eens	Noch eens, noch oneens	(Helemaal) oneens	Weet niet/ geen mening
Ik maak me zorgen over de leefbaarheid in Brabantse dorpen (n=1506)	Noordoost Brabant	42	30	18	9
	Midden Brabant	45	30	17	7
	Zuidoost Brabant	42	32	20	6
	West Brabant	41	35	20	3
Het groeiende aantal woningen en bedrijventerreinen mag ten koste gaan van het landelijke gebied (n=1506)	Noordoost Brabant	21	33	40	6
	Midden Brabant	23	29	42	6
	Zuidoost Brabant	26	29	40	5
	West Brabant	22	35	40	3

Mobiliteit

Tabel 15 In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stellingen? (%)

		(Helemaal) eens	Noch eens, noch oneens	(Helemaal) oneens	Weet niet/ geen mening
Ik geloof in vernieuwende duurzame verkeersoplossingen om doorstroming te garanderen (niet meer asfalt en klassiek openbaar vervoer, maar deelauto's, deelscooters, elektrische fietsen en fietssnelwegen) (n=1508)	Noordoost Brabant	31	30	30	9
	Midden Brabant	27	39	29	5
	Zuidoost Brabant	30	35	28	7
	West Brabant	28	30	36	6
Ik verwacht dat ik over 15 jaar in een elektrische auto rijd (of een voertuig op andere duurzame brandstof, zoals waterstof) (n=1508)	Noordoost Brabant	48	20	17	15
	Midden Brabant	39	22	24	16
	Zuidoost Brabant	49	16	21	14
	West Brabant	44	21	23	12

Duurzame concurrerende economie

Vertrouwen in economie

Tabel 16 In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stelling?(n=1398, %)

		(Helemaal) eens	Noch eens, noch oneens	(Helemaal) oneens
Ik heb vertrouwen in de Brabantse economie	Noordoost Brabant	59	29	12
	Midden Brabant	58	34	9
	Zuidoost Brabant	64	27	9
	West Brabant	55	33	12

Aanpassen aan nieuwe competenties en een leven lang leren

Tabel 17 In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stellingen?(%)

		(Helemaal) eens	Noch eens, noch oneens	(Helemaal) oneens	Weet niet/ geen mening
Ik verwacht dat ik me voldoende kan aanpassen aan nieuwe competenties die van me gevraagd worden op mijn werk (n=1521)	Noordoost Brabant	54	20	5	21
	Midden Brabant	51	21	6	23
	Zuidoost Brabant	56	20	4	20
	West Brabant	51	18	4	27
Ik vind het belangrijk om een leven lang te kunnen leren (mezelf te kunnen blijven ontwikkelen, bij te blijven) (n=1521)	Noordoost Brabant	66	25	6	4
	Midden Brabant	65	27	5	4
	Zuidoost Brabant	67	26	5	2
	West Brabant	65	28	6	2

Beschikbaarheid goed personeel

Tabel 18 In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stelling?(%)

		(Helemaal) eens	Noch eens, noch oneens	(Helemaal) oneens	Weet niet/ geen mening
Ik maak me zorgen over het feit dat er binnen bepaalde beroepsgroepen moeilijk aan goed personeel te komen is (n=1521)	Noordoost Brabant	70	17	9	4
	Midden Brabant	71	16	8	5
	Zuidoost Brabant	68	21	8	4
	West Brabant	70	21	8	1
Ik maak me zorgen dat niet alle mensen mee kunnen doen op de arbeidsmarkt (n=1521)	Noordoost Brabant	50	29	17	4
	Midden Brabant	46	31	17	5
	Zuidoost Brabant	49	29	17	5
	West Brabant	44	38	17	2

HET **pon | telos**

OPGERICHT IN
1947

GEVESTIGD IN
TILBURG

KENNISONDERNEMING

STICHTING ZONDER WINSTOOGMERK

AANTAL MEDEWERKERS

30

INTENSIEVE SAMENWERKINGEN

MET UNIVERSEITEN EN ANDERE
KENNISINSTELLINGEN

SPECIFIEKE THEMA'S

- > VEERKRACHT
- > RUIMTE EN ENERGIE
- > OMGEVING
- > ARBEID
- > CULTUUR
- > ERFGOED
- > MIGRATIE
- > PARTICIPATIE
- > JEUGD
- > STURING

ONZE OPDRACHTGEVERS

- > PROVINCIES
- > GEMEENTEN
- > ZORG- EN WELZIJNSINSTELLINGEN
- > FONDSEN

HET
pon
telos

Over Het PON & Telos

Maatschappelijke besluitvorming verbeteren

Wij zijn een sociale kennisonderneming in het hart van de samenleving. We beschouwen het als onze opdracht om maatschappelijke besluitvorming te verbeteren. Dat doen we door wetenschappelijke kennis met kennis van de praktijk te verbinden. We zijn van data, feiten en cijfers, maar geven die altijd een gezicht. Waarbij iedere stem telt. Voorkeuren en meningen halen we op, onderzoeken we, analyseren we en duiden we. Met prikkelende aanpakken en innovatieve methoden. Daarbij zijn we altijd gericht op duurzaamheid: de harmonieuze verbinding tussen sociale, ecologische en economische doelstellingen. Zo dragen we bij aan de kwaliteit van samenleven, nu en in de toekomst.

Met een multidisciplinair en creatief team van bijna 30 adviseurs en onderzoekers werken we vooral voor lokale en regionale overheden in Nederland (met een sterke kennispositie in Noord-Brabant), maar ook voor corporaties, banken, zorg- en welzijnsinstellingen, fondsen en maatschappelijke organisaties. We werken daarbij intensief samen met universiteiten en andere kennisinstellingen en zijn officieel partner van Tilburg University. Met onze kennis en inzichten adviseren we beleidsmakers en bestuurders. Zodat ze afgewogen keuzes kunnen maken. Zodat ze bestuurlijk kunnen vernieuwen. En zodat ze een positieve impuls kunnen geven aan de samenleving van morgen.

Stationsstraat 20c
5038 ED Tilburg
+31 (0)13 535 15 35
info@hetpon-telos.nl
hetpon-telos.nl